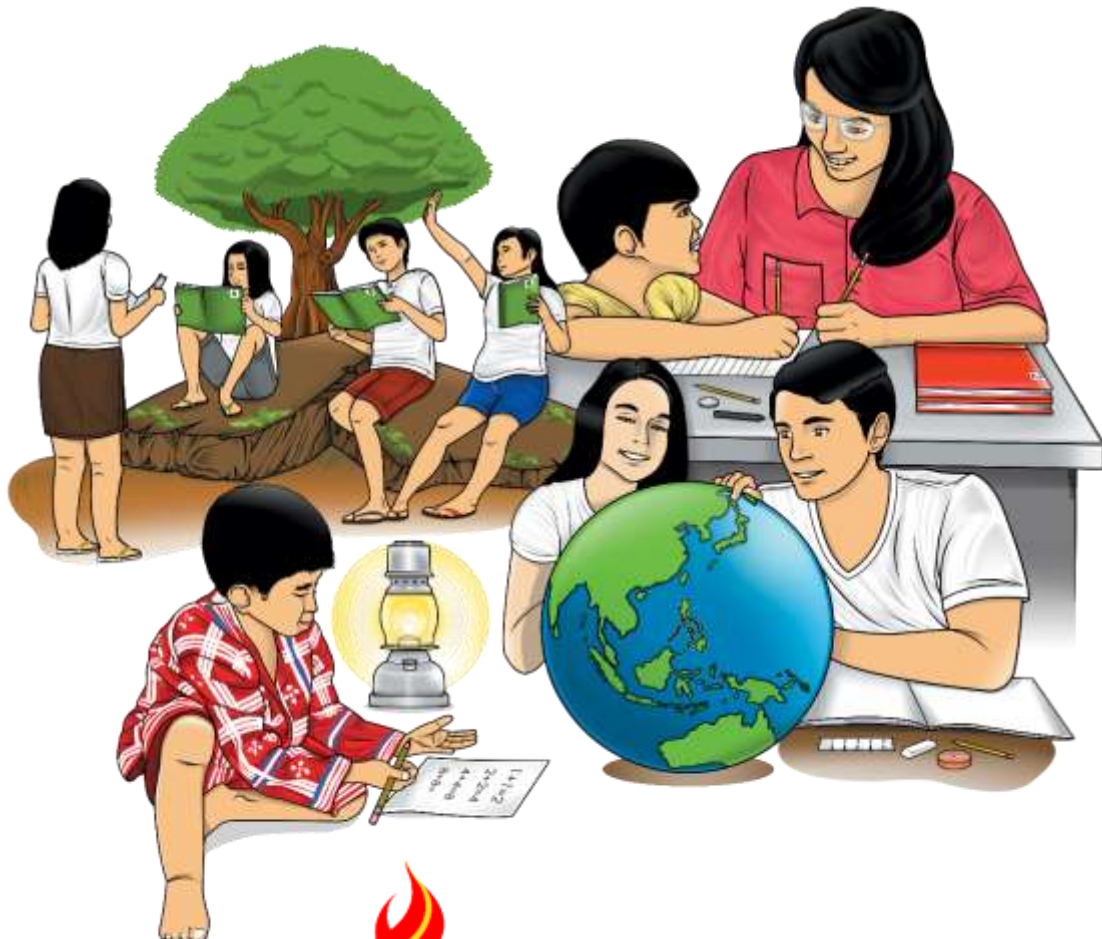

MAPEH (Arts)

Unang Markahan – Modyul 5: Three – Dimensional (3D) Effects sa Pagguhit

**MAPEH (Music) – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 5: Three – Dimensional (3D) Effects sa Pagguhit
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand name*, tatak o *trademark*, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Sarah P. Vitualla	
Editors:	Celestino I. Sapiler, Jr., Vergita M. Ibañez, Chinky F. Baculanta	
Tagasuri:	Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Omar Ty, Frolomea Narra T. Taniza	
Tagalapat:	Eden Lynne V. Lopez	
Tagapamahala:		
	Ramir B. Uytico	Raul D. Agban
	Arnulfo M. Balane	Lorelei B. Masias
	Rosemarie M. Guino	David E. Hermano, Jr.
	Joy B. Bihag	Shirley L. Godoy
	Ryan R. Tiu	Eva D. Divino
	Nova P. Jorge	Jo-Ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte
Telefax: (053) 323-3156
E-mail Address: region8@deped.gov

5

MAPEH (Arts)

Unang Markahan – Modyul 5: Three – Dimensional (3D) Effects sa Pagguhit

Paunang Salita

Ang *Self-Learning Module* o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang museo ay isang lugar o gusali na pinaglalagakan ng mga bagay na may kinalaman sa kasaysayan at mga bagay na may kinalaman sa sining at siyensiya. Kabilang na sa mga museo sa Pilipinas ay ang “*National Museum*” o Pambansang Museo na itinakdang pamahalaan bilang espesyal na lagakan ng mga pamanang bansa. Dito nakatago ang mahalagang kagamitan na ginamit ng mga unang Pilipino at mga dakilang bayani ng bansa.

Mga lumang bahay na ginawa daang taon na ang nakalilipas sa iba’t ibang dako ng Pilipinas ay karaniwang yari sa bato at adobe. Ang mga bintana ay malalaki at pinapalamutian ng kapis. Malalaki ang mga pinto. Maluluwang ang mga silid kabilang dito ay lumang bahay ni Heneral Emilio Aguinaldo sa Kawit Cavite.

Sa araling ito, matutuhan natin kung paano maiguhit ang mga lumang kagamitan na makikita sa mga lumang gusali o museo sa ating bansa sa pamamagitan ng ilusyon ng espasyo (A5PR-If) at sabay-sabay nating kamtin ang mga sumusunod:

- a. Nakikilala ang mga paraan upang makalikha ng ilusyon ng espasyo sa tatlong dimensiyonal o 3D na guhit.
- b. Nakalilikha ng 3D na guhit gamit ang wastong ilusyon ng espasyo ng mga antigong kagamitan na nakita mo sa libro, sa museo o sa lumang simbahan sa inyong komunidad.
- c. Naipagmamalaki ang mga antigong bagay sa pamamagitan ng likhang-sining

Subukin

Panuto: Lagyan ng tsek (✓) ang kahon kung ang larawan na nasa ibaba ay may tatlong dimensiyon o 3D. (Dalawang puntos bawat aytem)

2014. The National Museum in Butuan City. <https://www.pinasmuna.com/2014/09/national-museum-in-butuan-city.html>

Aralin 5

Three – Dimensional (3D) Effects sa Pagguhit

Sa pagdaan ng mga panahon, ang mga katutubong kaalaman sa sining ay lalong pinagyaman ng patuloy na pakikipagkalakalan sa mga bansang malapit sa Pilipinas at sa kaniyang banyagang mananakop. Nakatulong ang mga ganitong gawain upang pandayin ng panahon ang likas na talino sa sining ng mga katutubong Pilipino. Paano mo iguguhit ang mga arkeolohikal na *artifact*? Paano Makalilikha ng ilusyon ng espasyo at epektong tatlong dimensiyonal?

Balikan

Panuto: Tukuyin kung ano ang sinasaad sa bawat pangungusap. Piliin ang wastong sagot sa loob ng kahon na nasa ibaba. Isulat ang iyong sagot sa patlang sa bawat bilang.

_____ 1.

Isang uri ng bahay na kilala sa Pilipinas. Naitayo ang mga ito sa panahon ng pananakop ng mga kastila, at literal na ibig sabihin ay “bahay na gawa sa bato”. Ngunit hindi lamang siya

_____ 2.

Ito ay bahay na bato. Ang mataas na kisame at mga nakakurbang suleras nito ang nahahatid ng kapitagang anyo.

_____ 3.

Dito makikita ang mga antigong bagay tulad ng pang-alis ng ipa ng palay, punka o bentilador na nakalagay sa kisame at mga pansala ng tubig.

Bahay ni Gat Jose Rizal

Bahay na bato sa Vigan

Malacanañg

Tuklasin

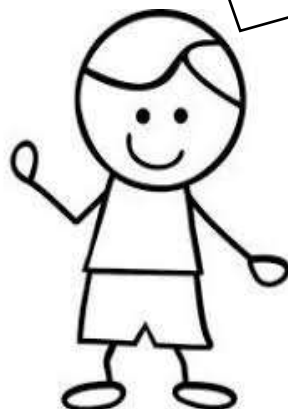
Tingnan ang mga bagay na nasa larawan.
Ano ang iyong napapansin?
Paano nagkakaroon ng ilusyon ng espasyo
ang mga bagay na ito?
Makagagawa kaya kayo ng
isang likhang-sining na makatotohanan?

Hello, Ronald? Alam mo ba kung paano
gawing makatotohanan ang pagguhit ng
mga bagay?

Maaari mong gawin mas
makatotohanan ang pagguhit ng mga
bagay tulad ng arkeolohikal na artifacts
sa pamamagitan ng pagtingin ng bagsak
ng ilaw (*light*) sa nasabing mga bagay?
Kapag natutuhang tumingin ng bagsak
ng ilaw, makikita rin ang mga anino
(*shadow*) sa iginuguhit. Maaaring
palabasin ang ilaw at anino sa
ginuguhit sa pamamagitan ng iba't
ibang teknik ng *shading*.

Suriin

Paggawa ng Ilusyon ng Espasyo

Sa pagguhit nga isang larawan mapapansin mong iba-iba ang hugis, laki at kulay ng iba't ibang bagay tulad ng mga simbahan, gusali, tahanan at iba pang istruktura. May mga bagay na malapit sa paningin at mayroon din namang malalayo. Ang mga malalayong bagay ay maliliit sa paningin habang ang mga bagay naman na malalapit ay mas malaki sa paningin. Sa sining tinatawag din itong ilusyon ng espasyo. Naipakikita din ang ilusyon ng espasyo sa paglalagay ng 3-dimensiyong lawak ng isang larawan at nagiging mas makatotohanan ang isang larawan kung isaalang-alang mo ang prinsipyo ng balanse sa likhang-sining.

May anim na paraan upang makalikha ng ilusyon ng espasyo sa tatlong dimensiyonal o 3D na guhit. Ito ang mga sumusunod:

1. Pagkakapatong-patong o overlapping ng mga bagay.
Mas malapit tingnan ang isang bagay na iginuhit na nakapatong o nasa harap ng isa pang bagay.
2. Posisyon ng mga bagay
Ang mga bagay na nasa bandang itaas ng isang larawan ay magmumukhang mas malayo sa mga mata ng tumitingin sa larawan.
3. Sukat ng mga bagay
Ang mga bagay na mas maliit ay magmumukhang malayo.
4. Detalye ng mga bagay
Kapag mas malayo ang isang bagay, mas kaunti ang masisinagang detalye nito
5. Kulay ng mga bagay
Mas madilim ang kulay ng mga bagay na mas malapit sa tumitingin habang mapusyaw ang mga nasa malayo.
6. Perspektibo
Ito ang paggamit ng ga linya sa paglikha ng ilusyon ng espasyo.

Pagyamanin

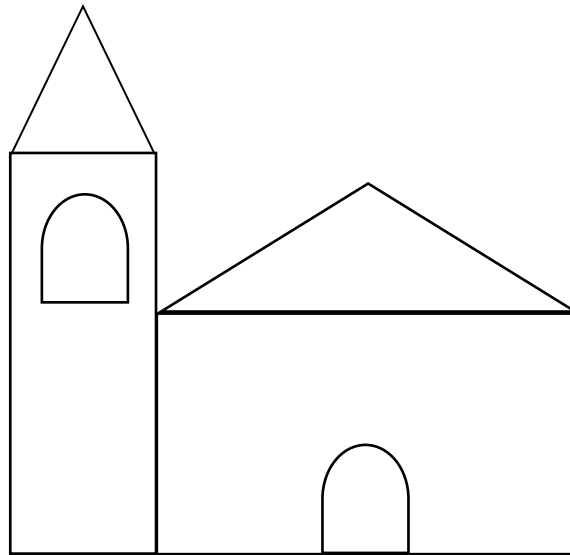
GAWAIN 1

Panuto: Suriing mabuti ang bawat larawan sa unang bahagi ng talahanayan. Kilalanin ang paraan sa paggawa ng ilusyon ng espasyo at isulat ang sagot sa kanang kahon.

Mga Larawan	Paraan sa Paggawa ng Ilusyon ng Espasyo
	
	
	

GAWAIN 2

Panuto: Kopyahin sa isang malinis na papel ang larawan na nasa ibaba at gawin itong likha na may tatlong dimensiyon o 3D gamit ang iyong lapis. Maaaring gawing gabay ang mga paraan sa paggawa ng ilusyon ng espasyo.

GAWAIN 3

Panuto: May mga antigong gusali ba o lumang bahay na nasa iyong komunidad? Paano mo maipagmamalaki ang mga ito? Ipaliwanag ang sagot at isulat ito sa iyong sagutang papel (sumangguni sa rubrik na makikita sa pahina 10 “Susi sa Pagwawasto para sa pagbigay ng kaukulang puntos”).

Isaisip

Panuto: Ano ang natutuhan mo sa modyul na ito? Isulat ang iyong sagot sa pamamagitan ng pagbuo ng kaisipan sa sagutang papel.

Ang natutuhan ko sa araling ito ay _____

Dapat nating alagaan ang mga antigong gusali o lumang simbahan dahil _____

Isagawa

Panuto: Gamit ang mga natutuhan mo sa mga paraan ng paggawa ng ilusyon ng espasyo, Lumikha ng 3D na guhit ng isang antigong kagamitan na nakita mo sa libro, sa museo o sa lumang simbahan sa inyong komunidad. Sumangguni sa rubrik na makikita sa pahina 9 “Tayahin” para sa pagbigay ng kaukulang puntos. Gawin ang pagguhit sa iyong sagutang papel.

Tayahin

- I. **Panuto:** Kilalanin ang mga paglalarawan sa hanay A sa mga tinutukoy nito sa Hanay B. Isulat lamang ang titik ng iyong sagot sa bilog bago ang bilang.

	Hanay A	Hanay B
☐	1. Ito ang paggamit ng ga linya sa paglikha ng ilusyon ng espasyo.	a. Posisyon ng mga bagay
☐	2. Mas madilim ang kulay ng mga bagay na mas malapit sa tumitingin habang mapusyaw ang mga nasa malayo.	b. Sukat ng mga bagay
☐	3. Kapag mas malayo ang isang bagay, mas kaunti ang masisinagang detalye nito	c. Detalye ng mga bagay
☐	4. Ang mga bagay na mas maliit ay magmumukhang malayo	d. Kulay ng mga bagay
☐	5. Ang mga bagay na nasa bandang itaas ng isang larawan ay magmumukhang mas malayo sa mga mata ng tumitingin sa larawan.	e. Perspektibo

I. Rubrik sa 3D na Pagguhit sa mga antigong kagamitan na makikita sa “Isagawa”.

Pamantayan	(5)	(3)	(1)	Marka
Tamang pagguhit ng antigong bagay	Sadyang tama o wasto ang pagguhit gamit ang mga paraan sa paglikha	Malinaw na hindi gaanong tama ang paggamit ng paraan	Halatang hindi tama ang disenyo ng naiguhit na mga bagay	
Wastong paggamit ng teknik	Ang ginamit na teknik ay wasto, malinaw at masining	Malinaw ang ginamit na paraan sa paglikha ng ilusyon ng espasyo	Hindi masining at malinaw ang mga paraan sa paglikha	
Kalabasan	Ang kalabasan ng ginuhit ay may kaisahan at kaugnayan sa mga bagay	Karamihan sa nilalaman ay may kaugnayan sa tema	Walang kaisahan at kaugnayan sa tema ang ginuhit	

Karagdagang Gawain

Panuto: Gumuhit ng isang bagay na iyong nagustuhan gamit ang mga paraan sa paglikha ng espasyo sa tatlong dimensijonal o 3D na guhit.

Susi sa Pagwawasto

<p>Balikan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Malacañang 2. Bahay na bato sa Vigan 3. Bahay ni Gat Jose Rizal <p>Pagymanin</p> <p>Gawain 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sukat ng mga bagay 2. Kulay ng mga bagay 3. Perspektibo 4. Detalye ng mga bagay 	<p>Gawain 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kulay ng mga bagay 2. Sukat ng mga bagay 3. Pagkakatong-patong overlapping ng mga bagay. <p>Gawain 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tama 2. Mali 3. Tama 4. Tama <p>Tayahin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. E 2. D 3. C 4. B 5. A
---	---

Rubrik sa Pagsusuri ng Sanaysay				
Pamantayan	Kalinisan at kahalagahan	Ang kabuuan ng sanaysay ay nakikita sa kabuuan ng sanaysay	Ang ginamit na estilo ay malinaw, maging at nababasa	Tema
5	Ang kalinisan ay nakikita sa kabuuan ng sanaysay	Ang nilalaman ng sanaysay ay makabuluhan at malinis	Ang ginamit na estilo ay pagulat at malinaw at nababasa	Ang kabuuan ng sanaysay ay may kaisahan at kaugnayan
4	Ang nilalaman ng sanaysay ay nakikita sa kabuuan ng sanaysay	Ang nilalaman ng sanaysay ay makabuluhan at malinis	Ang ginamit na estilo ay pagulat at malinaw at nababasa	Karamihan sa nilalaman ay kaugnay sa tema
3	Walang kabuluhan at nakikita sa sanaysay	Walang kalinisan at pagkamatikha	Walang kalinisan at pagkamatikha	Walang kaisahan at kaugnayan sa tema
Marka				

Sanggunian

SamTan. 2009. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Magellan%27s_Cross-1,_Cebu.JPG

2014. The National Museum in Butuan City.
<https://www.pinasmuna.com/2014/09/national-museum-in-butuan-city.html>

<https://lrmds.deped.gov.ph/create/detail/257>

<https://lrmds.deped.gov.ph/create/type/4?page=4>

<https://lrmds.deped.gov.ph/create/category/2/type/4>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph